

సత్పుంగముచేత మానవుడు దివ్యత్వమును పొందగలడు

మట్టిలో చేరి ఇనుము పట్టు తుప్ప
అగ్నిలో చేరి ఇనుమున అదియు వీడు
సాహ చర్యముచే నిట్లు జరుగుచుండు
ఇనుకలో జల ధార లింకిపోవు
మధురమై నిల్చు రేగడి మసకనేల
అటులె ప్రాప్తానుసారమై అలరు భక్తి
ప్రేమస్వరూపులైన విద్యార్థులారా!

మానవత్వము ఎంతో పవిత్రమైనది. అయినప్పటికి తన సహవాసము పురస్కరించుకొని తన యొక్క మంచి చెడ్డలు మారుతూ ఉంటాయి. ఇనుము మట్టిలో వేసినప్పుడు తుప్పుపడుతుంది. కానీ అదే ఇనుము అగ్నిలో వేసినప్పుడు ఆ తుప్పు వదలిపోయి ప్రకాశవంతముగను, మెత్తగను మారుతుంది. ఇనుక గాలిలో చేరితే గగనం వరకు ఎగురుతుంది. కానీ నీటితో చేరితే లోతట్టుకు చేరుతుంది. పైకి ఎగురుటకు రెక్కలు లేవు దానికి. క్రిందకు దిగుటకు కాళ్ళులేవు. సహవాస ప్రభావము చేతనే పైకి ఎగరటం, క్రిందికి దిగటం జరుగుతూ ఉంటుంది. కనుక, దోషము, మేలు అనేది మనం సహవాసం చేసేవారి మంచి చెడ్డలపై ఆధారపడి ఉంటుంది.

సత్పుం గత్వే నిస్పంగత్వం నిస్పంగత్వే నిర్మోహత్వం
నిర్మోహత్వే నిశ్చలతత్త్వం నిశ్చలతత్త్వే జీవన్ముక్తి:

మనము సత్పుంగములో చేరినప్పుడు ఎంతో పవిత్రమైన దివ్యత్వాన్ని అందిస్తుంది. దుస్పంగములో చేరినప్పుడు దురాలోచనలు, దుశ్శింతలు మనసులో ప్రవేశించి అనేక విధములైన దుష్పర్మలకు పురికొల్పుతుంది. కనుక మానవుడు సత్పుంగములో చేరి మానవత్వము అభివృద్ధి పరచుకోటం అత్యవసరము. సత్పుంగము చేత మానవుడు దైవత్వమును పొందగలడు.

1996 జూలై 9వ తేది సాయికుల్వంతోలో భగవాన్ దివ్యోపన్యాసం

దుస్సంగముచేత పశువుగా మారగలడు. పశుత్వము మానవునికంటే క్రిందిస్థాయి. దైవత్వము మానవునికి పై స్థాయి. మానవత్వము మధ్యస్థాయిలో ఉంటున్నది. ఇట్టి మధ్యస్థాయిలో నున్న మానవత్వాన్ని ఉన్నతస్థాయికి గొనిపోవుటకు ప్రయత్నించాలిగానీ, అధోస్థాయికి దిగజారుటకు ఏ ప్రయత్నము చేయనక్కరలేదు. చెడిపోటం చాలా సులభము. ఉన్నతస్థాయి అందుకోటం చాలా కష్టము. మానవుడు కష్టమైనప్పటికి ఉన్నత స్థాయికి చేరుకోటానికి పూనుకోవాలి. మానవుడు దుస్సంగములో చేరి తన భావములు దుర్భావములుగా మార్పుకొని తన చర్యలను దుశ్శర్యలుగా మార్పుకొని కడపటికి దురవస్థలకు గుర్తొతున్నాడు.

మన కంపెనీ ఎలాంటిదో మనము అలాంటివారుగా తయారపుతాము

అన్నింటికి సంకల్పములే మూలకారణము. ఈ సంకల్పములు సరైనవిగా, శుద్ధమైనవిగా, సార్థకమైనవిగా, పవిత్రమైనవిగా ఉండాలి. కానీ లేత వయస్సునందే దురదృష్టవశాత్తు దుళ్చింతలు, దురాలోచనలు, దుశ్శర్యలలో పాల్గొని మానవుడు ఈ వయస్సును వ్యర్థము గావించుకుంటున్నాడు. Iron కూడా dust కంపెనీ వల్ల rust గా మారుతుంది. ఈ rust కావటం వలన Iron లో ఉండే శక్తిఅంతా burst అయిపోతుంది. ఈ burst అయినప్పుడు test చేయవలసి వస్తుంది. Test చేసినప్పుడే దీనికి rest చిక్కుతుంది. ఈ rest మనకు ఉన్నత స్థానము. అనగా దీనికి పట్టిన dust ని మొదట తుడిచివేయాలి. ఏమిటి ఈ dust? దుస్సంగత్యములో ఏర్పడిన దుర్భావములనే rustను మనం తుడిచివేయాలి. ఇవన్నీ దుస్సంగత్యములో ఏర్పడుతాయి. మన కంపెనీ ఎలాంటిదో మనము అలాంటి వారుగా తయారపుతాము. మనం కాలం తీసుకున్న తప్పులేదు; కొంత విచారణ చేసి మంచి వారితో స్నేహము చేయాలి. మనం మంచిస్థితిలో నున్నప్పుడు, మంచి స్థాయిలో నున్నప్పుడు, అందరు దగ్గరకు వస్తుంటారు. కానీ మన పరిస్థితి దిగజారినప్పుడు, హీనస్థితికి వచ్చినప్పుడు, కొన్ని విధములైన ప్రభావములకు గురైనప్పుడు అందరూ దూరమైపోతారు. ఇది నిజమైన స్నేహము కాదు. స్నేహమనగా ఏమిటి? ఆపద సమయమందు, దుఃఖమనయమందు, విచార సమయమందు, ఇక్కట్లు కలిగినప్పుడు మనలను వీడక నీడవలె మనలను వెంటాడుతూ ఉండాలి. వారే నిజమైన మిత్రులు. చెరువునందు నీరుండినప్పుడు వేలకొలది కప్పలు

1996 జూలై 9వ తేది సాయికుల్వంతోలో భగవాన్ దివ్యోపన్యాసం

చేరుతుంటాయి. కానీ, నీరు ఎండిపోగానే ఒక్క కప్ప అయినా అక్కడ ఉండదు. కనుక, నిజమైన స్నేహితుడు ఎవరని మనం కాలము తీసుకొని గుర్తించి అలాంటి వారితో స్నేహం చేయాలి. కేవలం హలో అంటే హలో అనే వారితో చేరటం తప్పు. స్నేహం చేయతలచినవారి background అంతా మొదట చక్కగా విచారణ చేయాలి. వారి habits ఎలాంటివి, వారి behaviour ఎలాంటిది, వారి discipline ఎలాంటిది అనేవాటిని మొట్టమొదట గుర్తించాలి. వారు ఎలాంటి వారితో చేరుతున్నారు, ఎలాంటి సంఘముతో ఉంటున్నారు మనం గుర్తించాలి. వాడు చెడు కంపెనీతో చేరుతున్నప్పుడు వాని ముఖము కూడా మనం చూడకూడదు. హలోహలో అనినా మనం good bye చెప్పి వెళ్లిపోవాలి. అలాంటి వారి స్నేహము మన జీవితానికి ముప్పు.

చలించని మనస్సును, భ్రమించని దృష్టిని అలవరచుకోవాలి

కానీ, ఈనాటి విద్యార్థులు లోకసంబంధమైన విద్యలవల్ల అందరు స్నేహితులుగానే మారిపోతున్నారు. ఇది నిజమైన మిత్రత్వము అని చెప్పటకు వీలుకాదు. కదలిపోయే మేఘములు. ఏ నిముషములో వీడిపోతుందో అలాంటి స్నేహము! ఎంతపరకో, అంతపరకే! హలో అంటే హలో good bye, good bye అని చెప్పి ముగించుకోవాలి. ఇంతేకాకుండా ఈ వయస్సులో విద్యార్థులకు గుణం చాలా ప్రధానమైనది. అది లేకపోతే ప్రాణము పోయిన ఒక శవమే. Character లేనివానితో స్నేహమే చేయకూడదు. అలాంటి వారికి individual character ఉండదు. సామాజిక Character ఉండదు. ఈ సామాజిక character లేనప్పుడు national character ఎలా వస్తుంది? మొట్టమొదట మానవునికి Individual character ఉండాలి. అనగా చలించని మనసును భ్రమించని దృష్టిని మనం అలవరచుకోవాలి. ప్రతీదానికి గడియారము పెండ్యులమువలె అటూ ఇటూ కదలుతూ ఉంటే అలాంటివాని ముఖమే చూడకూడదు. అలాంటివానితో ఏమాత్రం స్నేహము చేసుకోకూడదు. కడపటికి సేవ కూడా bad అయిపోతావు. కనుక, మనం మంచివారితో స్నేహం చేయటానికి ప్రయత్నం చేయాలి. ఇనుము మట్టిలో చేరినప్పుడు తుప్పుపట్టి దానిశక్తి కోల్పోతుంది. ఇనుము గట్టిగా కరిసంగా ఉంటుంది. అదే నిప్పుతో చేరేసరికి ప్రకాశవంతముగా మారుతుంది. చేతితో

1996 జూలై 9వ తేది సాయికుల్వంతోలో భగవాన్ దివ్యోపన్యాసం

కొట్టినా సాగుతుంది. సత్కంగములో చేరినప్పుడు అగ్నిలో చేరినట్లుగా హృదయం పవిత్రము అవుతుంది. rust ఎప్పుడు వీడిపోతుందో తాను పరిశుద్ధముగా ఉంటుంది. ఎప్పుడు పరిశుద్ధమువుతుందో అప్పుడు తగిన రీతిలో మార్పు చేసుకోవచ్చు. అట్టి ఇష్టమును ఏ ఆకారములోనయినా semicircle గాను, circle గాను చేసుకోవచ్చు. కనుక ప్రతి మానవుడు సంస్కరింపబడాలి.

చదువుతోబాటు సంస్కరం కూడా ఉండాలి

సంస్కరింపబడటం అంటే ఏమిటి? దానిలోని మాలిన్యము వేరుచేయటం. గుణాన్ని పోషించుకోటం. ఈ జగత్తులో మనం తినే పదార్థములన్నీ సహజంగా స్పష్టింపబడుతున్నాయి. బియ్యం తింటున్నాము. బేడలు తింటున్నాం. ఇంకా అనేక రకముల పదార్థములన్నీ తింటున్నాము. వీటిని పండినవి పండినట్లుగా మనం భూజించము. వడ్లు పండుతాయి. గడ్డిని మనం వేరు చేయాలి. తిరిగి వడ్లనుండి పై పొట్టును వేరుచేయాలి. ఈ పొట్టును వేరుచేశాకనే బియ్యముగా మారతాయి. అగ్ని సంస్కరమైన తరువాతనే మనం తినటానికి వీలవుతుంది. అదే విధంగా వెండిగానీ, బంగారుకాని, వజ్రము కానీ ఏదైనా పుట్టినది పుట్టినట్లుగా మనం అనుభవించటానికి వీలుకాదు. ఇవన్నీ మట్టితో కూడి ఉంటాయి. వీటిని అగ్ని సంస్కరముచేత కొంతవరకు పరిశుద్ధమైనదిగా చేసుకోవాలి. అప్పుడే దానినుండి ఏమైనా మనము చేసుకోవచ్చు. కనుక ప్రతీదానికి సంస్కరము ఉంటుంది. ఈ బట్టండి. దీనికి మూలము పత్తి. ఆ పత్తిలో విత్తనాలు యింకా యేమేమో ఉంటాయి. ఆ పత్తిని మనం దారం చేసుకోవాలి. దారమును నేసినప్పుడే వస్తుముగా తయారోతుంది. ఈ వస్తుము తయారగుటకు అనేక సంస్కరములు జరగాలి. అప్పుడే మనం అనేక అనుభూతులను అనుభవించవచ్చు. ఈనాడు మీరు చదివే చదువులన్నీ కేవలం bookish knowledge. చదువుకు సంబంధించిన సంస్కరం కూడా ఉండాలి. ఎంత చదువు చదివినా సంస్కరము లేని చదువు చదువే కాదు.

ఎంత చదువు చదివి ఏ రీతి ఉన్నాను
హీనుడవగుణంబు మానలేడు
తరచి చదువు చదువ తర్వాదమెగాని

పూర్ణ జ్ఞానమెపుడు పొందలేదు.

మనము ఈవిధమైన చదువు చదివి తర్వాదములలో ప్రవేశిస్తున్నాము. ఇది కాదు, చదువు యొక్క విలువ. చదువు కేవలం పొట్టకూటికోసం చదివేది కాదు. కృషి, కూటికోసం; విద్య, విజ్ఞానం కోసం. ఇది పెడ మార్గం పట్టించి విద్య కేవలము జీవనోపాధి నిమిత్తమని భావిస్తున్నాము.

జీవనోపాధితీర్థబాటు జీవిత పరమావధిని కూడా గుర్తించాలి

జీవితములో రెండు మార్గాలున్నాయి. ఒకటి జీవనోపాధి. రెండవది జీవిత పరమావధి. జీవనోపాధితోబాటు జీవిత పరమావధిని కూడా గుర్తించాలి. ఏదో మనం ఉన్నంతవరకు జీవించి కడపటికి మరణించవచ్చు. ఇదికాదు, మానవుని ప్రధాన లక్ష్యము. ఆదర్శమైన జీవితాన్ని అందరికి అందించాలి. ప్రతి మానవుడుకూడా ఆదర్శవంతుడుగా మారాలి. మనిషి మరణించినా ఆదర్శములు మారకూడదు. ఉత్తమ ఆదర్శములందించే విద్యార్థులుగా తయారు కావాలి. ఈ ఆదర్శములు మార్పు చెందేవికావు. అవి చిరంజీవి తత్వము. జన్మజన్మలందు ఈ ఆదర్శములు అనేక రకములుగా ఇతరులు పాటించవచ్చు. ఆదర్శ జీవితమును గడపాలి. మానవునికి ఆదర్శవంతమైన జీవిత మంటే ఏమిటో తెలియదు. కేవలం డిగ్రీలు తీసుకొనగానే నేను గొప్ప చదువరినని, గొప్పవాడినని అహంకారమునకు అవకాశము ఇస్తున్నాడు. అహంకారము, ఆడంబరము, అసూయ ఈ మూడు ఉన్నంతవరకు మానవుడీ జగత్తులో యేమాత్రము పనికిరాడు. సమాజముకూడా ఇలాంటి వారిని గౌరవించదు. ఇంటిలో గౌరవిస్తారు మూర్ఖుని. గ్రామములో గౌరవింపబడతాడు గ్రామాధిపతి. దేశము గౌరవిస్తుంది రాజుని. కానీ సంస్కారవంతుని ప్రపంచమే గౌరవిస్తుంది. కనుక మొట్టమొదట మన సంస్కారమును, మన భారతీయ సంస్కృతిని చక్కగా కాపాడుకొనుటకు కృషి చేయాలి. ఏ దేశము యొక్క సంస్కృతిని ఆ దేశీయులు కాపాడుకోవాలి. ఇది నిజమైన విద్యయొక్క విశిష్టత.

విద్యయొక్కప్రయాజనం మనలో సద్గుణములను ఆపిర్థవింపజేసుకోవడమే

ముఖ్యముగా ఈనాడు మనం సంబంధ బాంధవ్యాలను సరైన రీతిలో తీసుకోవాలి. ఎవరిని ద్వేషించనక్కరలేదు. కానీ నీవు ఎన్నుకోవలసినవారిని సరైన రీతిలో ఎన్నుకోవాలి.

నీకు స్నేహితుడు కావాలంటే మూర్ఖుని స్నేహితుడుగా చేసుకోటం కంటే ఏ స్నేహితుడు లేకపోవటమే మంచిది. కనుక నీవు సరైన స్నేహితుని ఎన్నుకోవాలి. ఎటువంటివాడు? త్రికరణ శుద్ధి కలిగినవానిని ఎన్నుకోవాలి. మనసులో ఒకటి, మాటలో మరొకటి, చేతలలో ఇంకొకటి చేసే వారిని ఏమాత్రం దగ్గర రాసీయకూడదు. ఇతరుల మనోప్రభావములను గుర్తించటానికి మనం ప్రయత్నించటం లేదు. ఒక చిన్న ఉదాహరణ. మనిషి యొక్క భావములు కుక్కలు కూడా కనిపెడుతున్నాయి. కానీ మానవుడు తన భావములను తాను కనిపెట్టలేక పోతున్నాడు. ఒక కుక్క యిరవై అడుగుల దూరములో ఒక గుంతలో పడుకుంది. దానిని దాటుకొని వెళ్ల. అది ఏమాత్రము అభ్యంతరము చేయదు. దానిని కొట్టాలని సంకల్పించుకొని చిన్నరాయి తీసుకొనిపో నిన్ను చూసి అది పరుగెత్తుకొని పోతుంది. నీ సంకల్పము అది గుర్తిస్తున్నది. మానవుని సంకల్పములు కుక్కలు గుర్తిస్తున్నాయి గానీ మానవులే గుర్తించటం లేదు. మనము కుక్క కాకూడదు. దైవముగా తయారు కావాలి. ఏమిటి సాధన? జపము చేయటము, తపము చేయటము కాదు సాధన. మొట్టమొదట సత్యమును గుర్తించాలి.

న తపాంసి న తీర్థానాం న శాస్త్రాణి జపానహి
సంసార సాగరోధ్భారే సజ్జనం సేవనం వినా.

సజ్జనుని సేవలు చేయాలి. తల్లి, తండ్రి, గురువు, వీరందరిని గౌరవించి సేవించు. పరిచర్యలు చేయి. అంతేగానీ పెద్దలను ధిక్కరించి తల్లితండ్రుల మాటలు విస్మరించి నీవు ఏదో గొప్ప సాధన చేస్తున్నావంటే ఇది సాధన కాదు. దీనిని భగవంతుడు అంగీకరించడు. జీవులను హింసించటము, దైవమును హాజించటము దైవము కూడా ఇష్టపడడు. మొట్టమొదట జీవులను ప్రేమించు. అప్పుడు దేవుని ప్రేమించిన వాడవోతావు. భగవంతుడు అన్ని భూతములందు ఉంటున్నాడు. మనము సరైన భావముచేత సరైన వ్యక్తులను సరైన రీతిలో గౌరవించాలి. అయితే శ్రేయస్సు కోసమని కొన్ని నియమములు పాటించాలి. గుణములు సరిలేనిచో మనము ఏమీ సంబంధము పెట్టుకోకూడదు. అయితే అందరికి సమస్కరించు. విద్యార్థిగా ఉండినప్పుడు ఇతరుల సంబంధము మనము ఏమాత్రము పెట్టుకోకూడదు. విద్యార్థులు, విద్యార్థినులు ఉంటున్నారు. Boys, girls తో connection పెట్టుకుంటే వాడు కుక్కకంటే హీనమే.

1996 జూలై 9వ తేది సాయికుల్వంతోలో భగవాన్ దివ్యోపన్యాసం

విద్యార్థిగా నున్నప్పుడు ఈవిధమైన పెడమార్గము పడితే కుక్కలకంటే హీనమైపోతావు. తల్లిదండ్రులను మోసము చేసిన వాడవోతావు. అలాంటి తల్లిదండ్రుల గర్భములో పుట్టి వృర్ద్ధడిపోతావు. జన్మయే వ్యర్థమైపోతుంది. అలాంటి జీవితము మనకు ప్రయోజనంలేదు. ఎలాంటి జీవితము ఉండాలి.

చేతులారంగ శివుని పూజింపడేని
నోరు నొవ్వంగ హరి కీర్తి నుడువడేని
దయయు సత్యంబు లోన తా తలపడేని
కలుగ నేటికి తల్లుల కడుపుచేటు

చదివినందుకు ఏమికావాలి? స్తున సద్గుణములు మనలో ఆవిర్భవించాలి. అదే మన చదువుకు అంతరార్థము.

పుస్తకములనిండ ముస్తగా చదువుండె
మస్తకముల నిండ మట్టిమెండు

ఏమి ప్రయోజనము? పుస్తకములలో ఉంటున్నది చదువంతా. తలలో ఉంటున్నది మట్టి అంతా. ఇది చదువా. కాదుకాదు. తలలోనున్న thoughts ని దూరం చేయాలి.

ఏమిలేని బుట్టలోన ఏమైనను చేర్చవచ్చు
ఏమేమో నిండియున్న బుట్టనింప వీలుకాదు
కలిబోధలు నిండియున్న తలబుట్టది భాశియగునా
తలబుట్టది భాశికాక ఇల సుకృతము నింపనగునా

టంబ్లరులో నీరుంది. దీనిలో పాలు పోయాలంటే ఎట్లా పోస్తావు? ముందు నీరు పారపోయాలి. తిరిగి పాలు పోయాలి. నీటిలో పాలు పోస్తే రెండు బ్రష్టపట్టిపోతాయి. మన హృదయములో పవిత్రమైన భావములు, తల్లిదండ్రులను ఆనందపెట్టే భావములు, తగిన కృతజ్ఞత చూపే భావములు ఆవిర్భవించాలి. తల్లిదండ్రులను మోసం చేసి నీవు పెడమార్గం పడితే నీకంటే దుష్టు మరొకడు లేదు. చదువులు చదివి ఏమి ప్రయోజనం లేదు. చదువులు చదివేబదులు

1996 జూలై 9వ తేది సాయికుల్వంతోలో భగవాన్ దివ్యోపన్యాసం

ఇంటింట పోయి బిక్కమెత్తుకోవచ్చు. మొట్టమొదట గుణములను సాధించాలి.

గుణములేని సుతుడు గురిలేని విద్యలు
నీతిలేని జాతి నిష్పలంబు
శాంతిలేని జీవి శశిలేని నిశిరాత్రి.

ఏమి ప్రయోజనము? గుణమును చదువు ద్వారా పెంచుకోవాలి. మీరే ఈ దేశమునకు తగిన నాయకులుగా అభివృద్ధి కావాలి. భావిభారతోద్భారకులు మీరే. ఇలాంటి యువకులు సరైన మార్గములో లేకపోతే దేశమంతా పాడైపోతుంది. మొక్క సొట్టగా అయితే చెట్టంతా సొట్ట అవుతుంది. విద్యార్థులు దేశమునకు పునాది వంటివారు.

మానవత్వం పెడమార్గము పట్టకుండా చూచుకోవాలి

జీవితమనే భవనమునకు విద్యార్థి దశ పునాది వంటిది. అదే బ్రహ్మాచర్యము. బ్రహ్మాచర్యమనే పునాదిపై గృహస్థమనే మేడ కడుతున్నాం. దానిపై వానప్రస్థమనే మరొక ఫ్లోరు వేస్తున్నాము. చివరి ఫ్లోరు సన్యాసము, నాలుగు అంతస్థల భవనము. దీనికి పునాది బ్రహ్మాచర్యము. ఇది సరిలేకపోతే భవనము కూలిపోతుంది. కనుక పునాది భద్రముగా చూసుకోవాలి. ఈ వయస్సు చాలా గొప్పది. చాలా పవిత్రమైనది. **Golden age.** పిల్లలు చాలా గుణవంతులుగా ఉండాలి. చూపులందు, త్రచణమందు, మాటలందు, చర్యలందు అన్నింటియందు పవిత్రముగా ఉండాలి. మొట్టమొదట భగవత్ప్రేమ పెంచుకోండి. దానిని నింపుకున్నప్పుడు హృదయములో ఇంద్రియములన్నీ **taps.** అన్ని ఇంద్రియముల ద్వారా మంచి నీరే వస్తుంది. ప్రేమ అనే నీరే వస్తుంది. మన హృదయము ఎటువంటిదో మన చర్యలు అటువంటివి. హృదయము ప్రేమతో నింపుకుంటే చర్యలన్నీ ప్రేమగానే ఉంటాయి. బావిలో రాయివేస్తే బావిఅంతా అల ప్రారంభమవుతుంది. ఆ అల ఎంతవరకు పోతుంది. బావి ఎంతవరకు ఉందో అల అంతవరకు పోతుంది. అదే విధముగా నీ మానస సరోవరములో చెడ్డతలంపులు అనే రాయి విసురుతే దేహమంతా పాకిపోతుంది. చేతులంతా చెడ్డనే చేస్తాయి. కన్నులంతా చెడ్డనే చూస్తాయి. చెవులు చెడ్డనే వింటాయి. మాటలంతా చెడ్డగానే వస్తాయి. కాళ్ళ చెడ్డ ప్రదేశమునకే వెడతాయి. తలనుంచి పాదములవరకు ఇవే **thoughts** పాకిపోతాయి.

1996 జూలై 9వ తేది సాయికుల్వంతోర్లో భగవాన్ దివ్యోపన్యాసం

కనుక హృదయము చాలా ప్రధానమైనది. ఈనాటి విద్యార్థులు Artని చూస్తున్నారు గానీ Heartని చూడటం లేదు. Heart is inside, art is out side. Heart అంతా పారమార్దికము. నివృత్తి తత్త్వమే పరిపూర్ణమైనది. పరిశుద్ధమైనది. దీనికి చిత్తశుద్ధి ఉండాలి. మనం చేసే కర్మలు చిత్త శుద్ధితో చేయాలి.

ఎన్నో జన్మలఫలమో అందించి ఈ జీవిత మనే దానిని కొనుక్కున్నాము. ఈ మానవత్వాన్ని పెడమార్గం పట్టకుండా చూసుకోవాలి. మానవుడు మానవునిగానే చావాలి. మానవుడు పశువుగా చావకూడదు. మానవుడు దేవుడు కానక్కరలేదు. మానవుడు మానవుడుగా బ్రతికితే చాలు. ఇదే మొట్టమొదట విద్యార్థులీనాడు నేర్చుకోవలసినది. బయట ప్రపంచమంతా అనేక విధములైన రీతులలో ప్రవర్తిస్తున్నాది. కనుక వారి మంచిచెడ్డలు మనం విచారించనక్కరలేదు. మన మంచిని మనం చూసుకోవాలి. నీలో ఏ చిన్న తప్ప వచ్చినా అది పెద్దదిగా భావించు; పరులలో నున్న చిన్న దోషాన్ని పెద్దదిగా భావించకు. మొట్టమొదట మనలోనున్న దోషములను మనము నిర్మాలము గావించుకోవాలి. అప్పుడే మానవత్వము వికసింపచేసుకున్న వారమవతాము.

1996 జూలై 9వ తేది సాయికుల్వంతోర్లో భగవాన్ దివ్యోపన్యాసం